Republica Moldova

AGENŢIA NAŢIONALĂ PENTRU REGLEMENTARE ÎN ENERGETICĂ

HOTĂRÎRE Nr. 164
din 29.11.2004

privind Metodologia determinării, aprobării şi aplicării tarifelor pentru serviciile publice de alimentare cu apă, de canalizare şi epurare a apelor uzate

Publicat : 03.12.2004 în Monitorul Oficial Nr. 218-223 art Nr : 465

MODIFICAT
HANRE280 din 21.02.08, MO42-44/29.02.08 art.104

Întru executarea Legii serviciilor publice de gospodărie comunală nr.1402-XV din 24 octombrie 2002, modificată şi completată prin Legea nr.130-XV din 29 aprilie 2004, articolul 13^1, Consiliul de Administraţie al Agenţiei Naţionale pentru Reglementare în Energetică

HOTĂRĂŞTE:

1. Se aprobă în urma coordonării cu Guvernul Republicii Moldova:

Metodologia determinării, aprobării şi aplicării tarifelor pentru serviciile publice de alimentare cu apă, de canalizare şi epurare a apelor uzate.

2. Se abrogă:

Metodologia calculării şi aplicării tarifelor pentru serviciile de alimentare cu apă şi evacuare a apelor uzate, aprobată prin Hotărîrea Consiliului de administraţie al Agenţiei Naţionale pentru Reglementare în Energetică nr. 28 din 7 decembrie 2000 (Monitorul Oficial nr. 157-159 din 21.12.2000, art. 431).

Consiliul de Administraţie
al Agenţiei Naţionale pentru
Reglementare în Energetică **Nicolae TRIBOI**
Anatol BURLACOV

Chişinău, 29 noiembrie 2004.
Nr. 164.

Aprobată
prin Hotărîrea Consiliului de Administraţie
al ANRE nr. 164 din 29 noiembrie 2004

METODOLOGIA
DETERMINĂRII, APROBĂRII ŞI APLICĂRII TARIFELOR PENTRUSERVICIILE PUBLICE DE ALIMENTARE CU APĂ, DE CANALIZAREŞI EPURARE A APELOR UZATE

I. DISPOZIŢII GENERALE

1.1. Prezenta Metodologie este elaborată în corespundere cu prevederile Legii serviciilor publice de gospodărie comunală nr.1402-XV din 24.10.2002, Legii cu privire la apa potabilă nr.272-XIV din 10.02.1999, standardelor naţionale de contabilitate, altor acte normative ale Republicii Moldova şi are drept scop stabilirea unor principii unici de determinare, aprobare şi aplicare a tarifelor pentru serviciile publice de alimentare cu apă, de canalizare şi epurare a apelor uzate.

1.2. Metodologia dată stabileşte:

- componenţa consumurilor şi cheltuielilor, care se includ în calculul tarifelor;
- metoda de calculare a rentabilităţii;
- metoda de repartizare a cheltuielilor comune ale întreprinderii între activitatea de alimentare cu apă potabilă, apă tehnologică (industrială), de canalizare şi epurare a apelor uzate;
- modul de determinare, aprobare, ajustare şi aplicare a tarifelor.

1.3. Mecanismul aplicat la determinarea tarifelor pentru serviciile publice de alimentare cu apă, de canalizare şi epurare a apelor uzate se bazează pe următoarele principii:

- prestarea fiabilă a serviciilor de alimentare cu apă a consumatorilor, de canalizare şi epurare a apelor uzate la costuri reale, strict necesare pentru utilizarea eficientă a capacităţilor de producţie ale întreprinderii;
- acoperirea consumurilor şi cheltuielilor pentru captarea, pomparea, tratarea, filtrarea, transportarea, distribuţia şi furnizarea apei, transportarea şi epurarea apelor uzate;
- acoperirea consumurilor şi cheltuielilor aferente exploatării eficiente a staţiilor de pompare, reţelelor şi instalaţiilor de tratare a apei şi epurare a apelor uzate, precum şi celor pentru protecţia mediului ambiant;
- efectuarea unei activităţi eficiente şi profitabile, ce ar oferi întreprinderii posibilitatea de a-şi recupera mijloacele financiare investite în dezvoltarea şi reconstrucţia capacităţilor de producţie.

1.4. Sub incidenţa prezentei Metodologii cad toţi agenţii economici, indiferent de tipul de proprietate, care desfăşoară activitatea reglementată în domeniul prestării serviciilor publice de alimentare cu apă, de canalizare şi epurare a apelor uzate.

1.5. Pentru întreprinderile prestatoare de servicii publice, care activează în condiţiile unor acorduri, contracte încheiate cu organismele financiare internaţionale, ratificate sau aprobate de către Parlamentul, Guvernul Republicii Moldova, tarifele pentru serviciile de alimentare cu apă, de canalizare şi epurare a apelor uzate se calculează şi se ajustează ţinîndu-se cont de prevederile acordurilor şi contractelor internaţionale în vigoare, ce se referă la întreprinderea concretă care prestează serviciile nominalizate.

II. CONSUMURILE ŞI CHELTUIELILE CARE SE INCLUD ÎN CALCULULTARIFELOR PENTRU ALIMENTAREA CU APĂ, CANALIZARE ŞI EPURAREA APELOR UZATE

2.1. Structura consumurilor şi cheltuielilor care se includ în cost pentru calcularea tarifelor, este stabilită în conformitate cu prevederile Standardului naţional de contabilitate 3 "Componenţa consumurilor şi cheltuielilor întreprinderii", altor standarde naţionale de contabilitate şi cuprinde următoarele:

- consumuri de materiale (CM);
- consumuri privind retribuirea muncii (CRM);
- consumuri indirecte de producţie (CIP);
- cheltuieli comerciale (CC);
- cheltuieli generale şi administrative (CGA);
- alte cheltuieli operaţionale (CO);
- pierderi excepţionale (PE).

Adică:

Ca = CM+CRM+CIP+CC+CGA+CO+PE, unde:

Ca - consumurile şi cheltuielile întreprinderilor.

2.2. Consumurile de materiale (CM) cuprind valoarea:

- plăţii pentru apa captată şi a plăţii pentru evacuarea şi epurarea apelor uzate;

- reactivilor chimici, combustibilului, energiei de toate tipurile şi altor tipuri de materiale utilizate nemijlocit în procesul de captare a apei, pompare, tratare, filtrare, transportarea apei pînă la consumator, evacuarea şi epurarea apelor uzate;

- costului serviciilor cu caracter de producţie prestate de terţe-părţi şi nemijlocit legate de captarea, tratarea, filtrarea şi transportarea apei, evacuarea şi epurarea apelor uzate.

2.3. Consumurile privind retribuirea muncii (CRM) includ:

- consumurile necesare pentru retribuirea muncii personalului încadrat în activităţile de aprovizionare cu apă, de prestare a serviciilor de canalizare şi epurare a apelor uzate în conformitate cu legislaţia în vigoare;

- contribuţiile pentru asigurările sociale şi medicale, raportate la consumurile de retribuire a muncii personalului nemijlocit încadrat în procesul de producţie.

2.4. Consumurile indirecte de producţie (CIP) cuprind:

- uzura mijloacelor fixe cu destinaţie productivă, aferente activităţilor de aprovizionare cu apă, de prestare a serviciilor de canalizare şi epurare a apelor uzate;

- cheltuielile de întreţinere a mijloacelor fixe cu destinaţie productivă în stare de lucru (asistenţa tehnică şi întreţinerea, efectuarea reparaţiilor curente, medii şi a reparaţiilor capitale pentru menţinerea acestora în stare de lucru normală, dar nu mai mult de 10 % din baza valorică a categoriei respective de proprietate), inclusiv a mijloacelor tehnice de dirijare, comunicaţii, mijloacelor de semnalizare, altor mijloace tehnice de comandă referitoare la procesul de producţie, a mijloacelor destinate protecţiei mediului;

- consumurile pentru instalarea şi exploatarea (întreţinerea, verificarea, repararea, înlocuirea) echipamentelor de măsurare a consumului de apă la branşamentele blocurilor locative, cu excepţia consumurilor pentru instalarea primară;

- amortizarea activelor nemateriale, uzura obiectelor de mică valoare şi scurtă durată utilizate în procesul de producţie;

- cheltuielile aferente controlului calităţii apei potabile şi apelor uzate;

- costul materialelor auxiliare utilizate pentru asigurarea procesului tehnologic;

- cheltuielile pentru retribuirea muncii salariaţilor auxiliari, personalului administrativ, de conducere al subdiviziunilor de producţie, în conformitate cu legislaţia în vigoare;

- contribuţiile pentru asigurările sociale şi cele medicale aferente acestor categorii de angajaţi;

- cheltuielile pentru asigurarea condiţiilor normale de lucru şi a tehnicii securităţii ce ţin de procesul de producţie şi sînt prevăzute de legislaţia în vigoare;

- cheltuielile privind securitatea industrială a obiectelor industriale periculoase conform legislaţiei în vigoare;

- cheltuielile de asigurare a pazei unităţilor de producţie, inclusiv a securităţii antiincendiare;

- cheltuielile legate de deplasări ale salariaţilor legate de procesul de producţie, asigurarea obligatorie a salariaţilor ocupaţi în sfera de producţie şi a activelor de producţie în conformitate cu legislaţia în vigoare;

- cheltuielile de transportare a muncitorilor din schimburi (personalului de serviciu);

- plata pentru deversarea poluanţilor cu apele uzate şi plăţile pentru emisii în atmosferă a substanţelor poluante în limitele normativelor stabilite;

- alte cheltuieli indirecte de producţie, în conformitate cu legislaţia şi actele normative în vigoare.

2.5. În cheltuielile comerciale (CC) se includ cheltuielile, care nemijlocit sînt legate de activitatea comercială a întreprinderii (comercializarea apei şi prestarea serviciilor de canalizare) şi anume:

- serviciile de marketing (încheierea contractelor cu consumatorii, citirea datelor contoarelor, emiterea, prelucrarea şi transmiterea consumatorilor a facturilor de plată etc.);

- cheltuielile legate de informarea consumatorilor şi publicului;

- retribuirea muncii personalului încadrat în activitatea comercială a întreprinderii, în conformitate cu legislaţia în vigoare;

- contribuțiile pentru asigurările sociale şi cele medicale aferente acestei categorii de angajați;
- uzura mijloacelor fixe cu destinație comercială;
- alte cheltuieli aferente activității comerciale.

2.6. Cheltuielile generale şi administrative (CGA) cuprind:

- cheltuielile privind retribuirea muncii personalului de conducere şi gospodăresc al întreprinderii, în conformitate cu legislația în vigoare;
- contribuțiile pentru asigurările sociale şi cele medicale aferente acestei categorii de angajați;
- întreținerea şi reparația mijloacelor fixe cu destinație administrativă, gospodărească şi de protecție a naturii, amortizarea activelor nemateriale cu destinație generală ale întreprinderii;
- uzura mijloacelor fixe cu destinație administrativă şi gospodărească;
- valoarea, uzura şi reparația obiectelor de mică valoare şi scurtă durată;
- plata pentru arenda curentă a mijloacelor fixe şi activelor nemateriale;
- cheltuielile pentru întreținerea mijloacelor fixe conservate în conformitate cu actele normative în vigoare;
- cheltuielile pentru întreținerea şi deservirea mijloacelor tehnice de comandă, semnalizare, telecomunicații şi de calcul, care nu se referă direct la producție;
- cheltuielile poştale şi telegrafice, de întreținere şi exploatare a stațiilor de telefoane, comutatoarelor, faxurilor, instalațiilor de dispecerat, radio şi alte tipuri de telecomunicații utilizate pentru administrare;
- cheltuielile tipografice, pentru procurarea rechizitelor de birou, formularelor de evidență, dări de seamă etc.;
- plata pentru serviciile cu destinație generală şi administrativă efectuate de terțe organizații, cheltuielile pentru paza obiectelor administrativ-gospodăreşti şi asigurarea securității antiincendiare, pentru serviciile bancare, burselor de mărfuri, organizațiilor consultative, juridice şi de audit;
- cheltuielile pentru întreținerea transportului auto de serviciu, pentru deplasările personalului de conducere şi cheltuielile de reprezentare. Aceste cheltuieli se determină conform actelor normative în vigoare, iar în cazul lipsei acestora - în limitele stabilite de organul public central sau local în gestiunea căruia se află întreprinderea;
- cheltuielile pentru asigurarea obligatorie a salariaților şi a bunurilor cu destinație generală şi administrativă prevăzute de actele normative în vigoare;
- cheltuielile aferente angajării forței de muncă;
- cheltuielile pentru pregătirea şi reciclarea personalului întreprinderii;
- cheltuielile pentru controlul stării sănătății angajaților în cazurile prevăzute de legislație, procurarea literaturii speciale, actelor normative şi instructive, abonarea la ediții speciale necesare în activitatea de producție;
- impozitele şi taxele, care conform legislației se includ în prețul de cost, inclusiv taxa pe valoarea adăugată şi accizele irecuperabile, cu excepția impozitului pe venit;
- alte cheltuieli aferente activității de producție a întreprinderii prevăzute de actele normative în vigoare.

2.7. Alte cheltuieli operaționale (CO) includ cheltuielile întreprinderii care nu pot fi raportate la cheltuielile comerciale sau la cheltuielile generale şi administrative şi prevăd:

- plata dobînzilor filialelor, întreprinderilor afiliate şi asociate;
- plata dobînzilor aferente creditelor bancare şi împrumuturilor primite pe termen scurt şi pe termen lung cu excepția cazurilor de capitalizare a acestora, prevăzute în Standardul național de contabilitate 23 "Cheltuielile privind împrumuturile";
- alte obligații financiare conform proiectelor de investiții.

2.8. Pierderile excepționale (PE) pot apărea ca rezultat al evenimentelor ce nu țin de activitatea întreprinderii. Acestea cuprind:

- pierderi provocate de calamități naturale;
- pierderi ocazionate de modificarea legislației statului.

III. DETERMINAREA CONSUMURILOR ŞI CHELTUIELILOR, CARE SE INCLUD ÎN CALCULUL TARIFELOR

Valoarea consumurilor şi cheltuielilor incluse la calcularea tarifelor pentru serviciile de alimentare cu apă, evacuarea şi epurarea apelor uzate se determină de întreprinderi, luînd în calcul:

- volumul de apă necesar de a fi captat din sursele de aprovizionare cu apă, volumul de apă livrat consumatorilor, volumul apelor uzate;
- normele şi normativele volumelor de apă utilizate în procesul de captare, transportare, distribuire şi tratare a apei şi epurarea apelor uzate;
- normativele de consum ale materialelor de filtrare, reactivilor chimici, combustibilului şi energiei de toate tipurile utilizate în procesul de producţie, preţurile lor de piaţă sau reglementate;
- devizele de cheltuieli;
- uzura mijloacelor fixe de producţie;
- planurile de reparare a utilajului şi instalaţiilor;
- contractele încheiate cu terţe părţi pentru serviciile prestate etc.

Consumurile şi cheltuielile întreprinderilor sînt supuse controlului din partea autorităţilor împuternicite să coordoneze şi să aprobe tarifele respective, care în baza analizei detaliate a acestora şi a consumurilor şi cheltuielilor reale ale întreprinderii în perioada de gestiune, şi argumentării tehnico-economice pentru anul prognozat, determină valoarea lor necesară de a fi inclusă în tarife.

3.1. Particularităţile determinării consumurilor de materiale

Consumurile de materiale pentru activitatea de alimentare a consumatorilor cu apă se determină în baza volumului de apă în expresie naturală necesar de a fi captat în reţelele de alimentare cu apă, care se determină conform formulei:

VAC = VAI+VP , unde:

VAC - volumul de apă necesar de a fi captat din sursele de alimentare cu apă;

VAI - volumul de apă necesar de a fi furnizat consumatorilor, conform contractelor încheiate;

VP - volumul de apă pentru necesităţile tehnologice şi a pierderilor de apă în sistemul de aprovizionare cu apă, care se determină şi se aprobă în conformitate cu Metodica elaborării normativelor de consum tehnologic al apei la întreprinderile prestatoare de servicii alimentare cu apă şi canalizare din Republica Moldova, aprobată prin Ordinul Ministerului Dezvoltării Teritoriului şi Gospodăriei Comunale nr.163 din 27 octombrie 1999 (Monitorul Oficial nr.149-152 din 24 decembrie 1999).

Cheltuielile materiale se determină reieşind din volumul de captare a apei, plata pentru apa utilizată de întreprindere, normele de consum a materialelor utilizate pentru tratarea şi filtrarea apei şi preţurilor de piaţă ale acestora, normele de consum a energiei electrice utilizate în procesul de producţie şi pentru necesităţile proprii, preţurile în vigoare la energia electrică etc.

3.2. Particularităţile determinării consumurilor privind retribuirea muncii

3.2.1. Consumurile privind retribuirea muncii se determină reieşind din:

- numărul personalului nemijlocit încadrat în procesul de captare, tratare, transportare şi distribuire a apei consumatorilor, personalului nemijlocit încadrat in procesul prestării serviciilor de canalizare si epurare a apelor uzate şi personalului necesar pentru activitatea normală a întreprinderii (personalului auxiliar, comercial, administrativ etc.) - numărul mediu scriptic în perioada de gestiune, dar care poate fi modificat, în cazul explicaţiilor argumentate;
- nivelul salariului tarifar normativ stabilit pentru prima categorie de calificare a angajaţilor din unităţile cu autonomie financiară;
- coeficientul de ramură şi nivelul de calificare a personalului;
- regimul şi condiţiile de muncă, cît şi de alţi factori caracteristici ramurii de alimentare cu apă şi de canalizare;
- suplimentele de plată, primele prevăzute de actele normative.

3.2.2. Cheltuielile legate de contribuţiile pentru asigurările sociale şi cele medicale sînt determinate reieşind din normele de defalcări stabilite de actele normative în vigoare.

3.2.3. Consumurile privind retribuirea personalului nemijlocit încadrat în procesul de producţie se includ în consumurile privind retribuirea muncii, a personalului auxiliar încadrat în procesul de producţie, personalului administrativ, de conducere din subdiviziunile de producţie - în consumurile indirecte de producţie, personalului comercial - în cheltuielile comerciale, iar al personalului administrativ şi de conducere - în cheltuielile generale şi administrative.

3.3. Particularităţile determinării uzurii mijloacelor fixe de producţie

3.3.1. Uzura mijloacelor fixe inclusă la calcularea tarifelor se determină prin metoda casării liniare, care conduce la defalcări uniforme pe toată durata de funcţionare utilă a mijloacelor fixe. Valoarea uzurii mijloacelor fixe se determină în conformitate cu prevederile Standardului naţional de contabilitate 16 "Contabilitatea activelor materiale pe termen lung" şi a Catalogului mijloacelor fixe şi activelor nemateriale, aprobat prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 338 din 21.03.2003, iar modul de includere a lor în costul producţiei în conformitate cu Standardul naţional de contabilitate 3 "Componenţa consumurilor şi cheltuielilor întreprinderii".

3.3.2. Valoarea uzurii mijloacelor fixe care nemijlocit se utilizează în procesul de producere se include în cheltuielile indirecte de producţie, iar a mijloacelor fixe cu destinaţie comercială şi celor cu destinaţie generală şi administrativă se include în cheltuielile comerciale şi în cheltuielile generale şi administrative corespunzător.

3.3.3. În tarife nu se include valoarea uzurii mijloacelor fixe, care nu sînt destinate utilizării în procesul tehnologic şi de producţie, date în arendă, obiectelor locative, de menire social-culturală etc.

3.4. Particularităţile determinării consumurilor pentru efectuarea reparaţiilor curente, medii şi capitale

Consumurile pentru efectuarea reparaţiilor curente, medii şi capitale se determină în baza stării tehnice, planurilor de reparaţie a mijloacelor fixe reieşind din durata aflării lor în exploatare, volumelor de lucru, preţurilor de piaţă a materialelor şi pieselor de schimb utilizate, devizelor de cheltuieli, valorii contractelor încheiate cu terţe părţi etc.

3.5. Particularităţile repartizării consumurilor şi cheltuielilor pe tipuri de activitate

3.5.1. Consumurile de materiale, consumurile privind retribuirea muncii, consumurile indirecte de producţie se determină pe fiecare tip de serviciu prestat - alimentarea cu apă potabilă, alimentarea cu apă tehnologică (industrială) şi prestarea serviciilor de canalizare şi epurare a apelor uzate. În cazul, cînd aceste cheltuieli pe anumite sectoare de producţie sînt comune pentru apa potabilă şi apa tehnologică, acestea se repartizează între cele două tipuri de apă proporţional volumelor de apă livrată din aceste sectoare.

3.5.2. Cheltuielile comerciale, generale şi administrative se determină integral pe întreprindere, cu repartizarea lor ulterioară între activităţi proporţional consumurilor privind retribuirea muncii (CRM) aferente acestor activităţi.

3.5.3. Valoarea altor cheltuieli operaţionale ale întreprinderii (plata dobînzilor pentru credite şi împrumuturi) se repartizează între tipurile de servicii prestate reieşind din destinaţia creditelor şi împrumuturilor (pentru care servicii au fost utilizate). În caz cînd creditele şi împrumuturile au fost utilizate pentru mai multe activităţi, cheltuielile privind plata dobînzilor aferente acestor credite şi împrumuturi se repartizează pe tipuri de servicii prestate proporţional valorii creditelor şi împrumuturilor aferente fiecărui tip de serviciu prestat.

La determinarea tarifelor la acest compartiment nu se includ cheltuielile legate de plata dobînzilor pentru creditele bancare şi împrumuturi destinate investiţiilor capitale, dat fiind că aceste plăţi sînt incluse în rata de rentabilitate a noilor investiţii (vezi capitolul V).

IV. CONSUMURILE ŞI CHELTUIELILE CARE NU SE INCLUD LA CALCULAREA TARIFELOR

La calcularea tarifelor nu se includ următoarele cheltuieli:

- pentru efectuarea lucrărilor de construcţie, reconstrucţie, achiziţionarea, modernizarea, montarea şi probarea utilajului; valorificarea noilor obiective, secţii şi agregate; supravegherea de autor a organizaţiilor de proiectare şi alte investiţii capitale. Toate cheltuielile ce ţin de investiţii capitale se

recuperează prin includerea în tarife a sumei uzurii mijloacelor fixe, puse în funcțiune ca urmare a valorificării acestor investiții, precum şi a rentabilității investițiilor, după cum este descris în capitolul V;

- pentru remedierea defectelor în lucrările de proiectare, construcție şi montaj, revizie (demontare), remedierea defectelor utilajului şi deteriorărilor, provocate din vina producătorilor, furnizorilor şi întreprinderilor de transport;

- pentru executarea lucrărilor de proiectare şi construcție, pentru achiziționarea utilajului, repararea şi întreținerea fondului de locuințe, obiectivelor de menire social-culturală şi altor obiective ce nu se referă la activitatea de producție;

- pentru lucrările calificate ca ajutor pentru alte întreprinderi şi organizații, atît în formă de servicii, cît şi suport material sau financiar;

- neproductive, rebuturile, delapidările, sancțiunile, amenzile, penalitățile şi despăgubirile;

- privind datoriile dubioase;

- în scopuri de caritate şi sponsorizare;

- pentru executarea sau plata altor lucrări (servicii) ce nu sînt legate de sfera prestării serviciilor de alimentare cu apă şi canalizare.

V. RENTABILITATEA

5.1. Prezenta Metodologie prevede mecanisme de stimulare a investițiilor în sector. Din aceste considerente, şi conform principiilor economiei de piață, se prevede stabilirea unui nivel rezonabil de rentabilitate în funcție de mijloacele investite de întreprindere în dezvoltarea, renovarea, reconstrucția sistemului de aprovizionare cu apă şi evacuarea apelor uzate.

5.2. Rentabilitatea totală (profitul) P se calculează ca suma rentabilității activelor existente şi a rentabilității noilor investiții, adică:

P = RA+RI .

5.3. Rentabilitatea activelor existente care se determină reieşind din valoarea netă a activelor materiale şi nemateriale pe termen lung şi rata rentabilității acestor active, adică:

RA=VAn x Rra , unde:

Rra - rata de rentabilitate a activelor materiale şi nemateriale pe termen lung. Această rată se stabileşte anual, dar nu mai mare de 10 %, de către autoritățile abilitate cu dreptul de aprobare a tarifelor respective, în cazul cînd întreprinderea dispune de un Plan de dezvoltare, renovare şi modernizare a activelor existente, coordonat cu organul public central sau local în gestiunea căruia se află întreprinderea, iar uzura acumulată şi imposibilitatea de a apela la credite şi împrumuturi nu permit îndeplinirea acestuia;

VAn - valoarea netă a activelor materiale şi nemateriale pe termen lung, care se determină ca diferența dintre valoarea de bilanț a activelor materiale pe termen lung înregistrată la 1 ianuarie a anului de aprobare a prezentei Metodologii şi amortizarea acestor active, calculată de la această perioada pînă în anul pentru care se aprobă noile tarife, adică:

VAn= VA - Σ FDA , unde:

VA - valoarea de bilanț a activelor materiale şi nemateriale pe termen lung la 1 ianuarie a anului de aprobare a prezentei Metodologii (1 ianuarie 2004);

Σ FDA - suma uzurii activelor materiale şi suma amortizării activelor nemateriale pe termen lung calculată în perioada de la aprobarea prezentei Metodologii pînă în anul pentru care se stabilesc noile tarife.

5.4. Rentabilitatea noilor investiții efectuate de către întreprinderi care se calculează reieşind din valoarea noilor investiții nete efectuate de întreprinderi şi rata rentabilității acestor investiții, adică:

RI=VNI x Rr, unde:

VNI - valoarea netă a noilor investiții (mijloacelor fixe date în exploatare) efectuate de către întreprinderi în perioada de valabilitate a Metodologiei în cauză, care se calculează după formula:

VNI = Σ VII - Σ FDI, unde:

Σ VII - valoarea inițială a activelor materiale pe termen lung date în exploatare în rezultatul investițiilor în perioada de timp de la punerea în aplicare a prezentei Metodologii (date în exploatare în anul 2003), şi pînă în anul pentru care se calculează tarifele;

Σ FDI - suma uzurii pentru perioada de timp de la aplicarea prezentei Metodologii, pînă în anul pentru care se stabilesc tarifele, calculată la activele materiale pe termen lung, date în exploatare în această perioadă în rezultatul noilor investiții;

Rr - rata de rentabilitate aplicată la investițiile noi efectuate de întreprinderi.

5.5. Rata de rentabilitate (profitul) Rr se stabileşte:

- la investițiile efectuate din sursele proprii ale întreprinderilor - la nivelul ratei medii a dobînzii aplicate în anul respectiv la Bonurile de Trezorerie ale Republicii Moldova cu termen de circulație de 364 zile;

- la investițiile efectuate din credite bancare şi împrumuturi - la nivelul ratelor medii ale dobînzilor bancare de lungă durată (5 şi mai mulți ani), stabilite de Banca Națională a Moldovei pentru anul respectiv, plus maximum 5 puncte.

5.6. Repartizarea profitului între tipurile de servicii prestate se efectuează proporțional volumelor de investiții efectuate pentru fiecare tip de serviciu.

5.7. Prezenta Metodologie prevede, că pentru efectuarea investițiilor întreprinderile în primul rînd vor utiliza sursele proprii (uzura, rezervele prevăzute de statut, inclusiv fondul de dezvoltare a producției) şi numai în cazul insuficienței acestora vor apela la credite şi împrumuturi.

VI. DETERMINAREA TARIFELOR

Tarifele se calculează separat pentru serviciile de alimentare cu apă potabilă, alimentare cu apă tehnologică (industrială), de canalizare şi epurare a apelor uzate, pornind de la consumurile şi cheltuielile determinate conform prevederilor prezentei Metodologii, conform formulelor:

6.1. Tariful pentru alimentarea consumatorilor cu apă potabilă:

$$Tap = \frac{Cap + Pap \pm Dfj - 1}{Vapl}$$, unde:

Cap - consumurile si cheltuielile privind activitatea de asigurare cu apă potabilă a consumatorilor;

Pap - profitul, care se determină pentru apa potabilă, după cum este descris în capitolul V al prezentei Metodologii;

Vapl - volumul de apă potabilă planificat de a fi livrat consumatorilor, care se determină în baza contractelor încheiate cu aceştia în anul pentru care se stabilesc tarifele. În cazul lipsei în contractele încheiate cu unele categorii de consumatori (populația), a volumelor de livrare a apei, se va lua în calcul volumul de apă efectiv livrat acestor categorii de consumatori în anul precedent si prognoza creşterii sau reducerii acestor volume în anul pentru care se stabilesc tarifele.

Dfj-1 - devierile financiare înregistrate în anul tarifar precedent, necesar de inclus în tarifele anului pentru care se efectuează ajustarea, din cauza apariției în perioada de valabilitate a tarifelor stabilite anterior, a unor factori obiectivi (modificări în legislație sau actele normative, modificări neprevăzute în capacitățile de producție, modificarea volumelor de apă potabilă livrată consumatorilor, prețurilor şi tarifelor la resursele energetice, reactivele chimice şi altor materiale utilizate în procesul tehnologic şi de producție), care au influențat asupra activității întreprinderii.

6.2. Tariful pentru apa tehnologică (industrială):

$$Tat = \frac{Cat + Pat \pm Dfj - 1}{Vatl}$$, unde:

Cat - consumurile si cheltuielile privind activitatea de asigurare cu apă tehnologică (industrială) a consumatorilor;

Pat - profitul, care se determină pentru apa tehnologică, după cum este descris în capitolul V al

prezentei Metodologii;

Vatl - volumul de apa tehnologică (industrială) livrat, conform contractelor încheiate.

Dfj-1 - devierile financiare înregistrate în anul tarifar precedent, necesar de inclus în tarifele anului pentru care se efectuează ajustarea din cauza apariției, în perioada de valabilitate a tarifelor stabilite anterior, a unor factori obiectivi (modificări în legislație sau actele normative, modificări neprevăzute în capacitățile de producție, modificarea volumelor de apă tehnologică livrată consumatorilor, prețurilor şi tarifelor la resursele energetice, reactivelor chimice şi altor materiale utilizate în procesul tehnologic şi de producție), care au influențat asupra nivelului tarifului.

6.3. Tariful pentru serviciul de canalizare şi epurare a apelor uzate:

$$Tc = \frac{Cc + Pc \pm Dfj - 1}{Vc}$$, unde:

Cc - consumurile si cheltuielile necesare pentru prestarea serviciilor de canalizare şi epurare;

Pc - profitul, care se determină pentru serviciul de canalizare şi epurare, după cum este descris în capitolul V al prezentei Metodologii;

Vc - volumul apelor uzate evacuat de consumatori în sistemul de canalizare, care se determină conform formulei:

Vc = Vci+Vca, unde:

Vci - volumul apelor uzate evacuat de întreprinderile producătoare în sistemul de canalizare a întreprinderii, care furnizează servicii la acest gen de activitate. Acest volum se determină pe fiecare întreprindere producătoare în baza datelor tehnologice, conform documentației de proiect a întreprinderii utilizatoare de apă sau "Normelor complexe de consum al apei si de evacuare a apelor uzate pentru ramurile industriale" si coordonate obligatoriu cu întreprinderile de alimentare cu apă si canalizare, independent de tipul surselor de alimentare cu apă, inclusiv din cele proprii;

Vca - volumul apelor uzate evacuat de instituțiile bugetare, populație si alți consumatori. În cazul lipsei contractelor, volumul apelor uzate se stabileşte analogic volumului apei consumate;

Dfj-1 - devierile financiare înregistrate în anul tarifar precedent, necesar de a fi incluse în tarifele anului pentru care se efectuează ajustarea, din cauza apariției în perioada de valabilitate a tarifelor stabilite anterior, a unor factori obiectivi (modificări în legislație sau actele normative, modificări neprevăzute în capacitățile de producție, modificarea volumelor de apă evacuată, prețurilor şi tarifelor la resursele energetice, reactivelor chimice şi altor materiale utilizate în procesul tehnologic şi de producție), care au influențat asupra activității întreprinderii.

VII. APROBAREA , AJUSTAREA ŞI APLICAREA TARIFELOR

7.1. Tarifele pentru serviciile publice de alimentare cu apă potabilă, de canalizare şi epurare a apelor uzate se aprobă de către autoritățile administrației publice locale, iar tarifele pentru serviciile publice de alimentare cu apa tehnologică (industrială), prestate centralizat la nivel de municipiu (oraş) şi raion se aprobă de către Consiliul de Administrație al ANRE, în coordonare cu administrația publică locală.

[Pct.7.1 în redacția HANRE280 din 21.02.08, MO42-44/29.02.08 art.104]

7.2. Întreprinderile calculează tarifele conform prevederilor prezentei Metodologii (anexa nr. 1) şi le prezintă spre aprobare autorităților abilitate cu dreptul de aprobare a tarifelor respective (ANRE, autoritățile publice locale). Întreprinderile pentru care tarifele pentru serviciile prestate sînt aprobate de către ANRE, prezintă calculele şi toate materialele necesare de stabilire a tarifelor în strictă conformitate cu Regulamentul privind procedurile şi regulile de ajustare a tarifelor la serviciile reglementate de ANRE, iar cele ale căror tarife sînt aprobate de către autoritățile publice locale - conform regulilor şi procedurilor stabilite de către aceste organe.

7.3. Devierile financiare (Df) vor fi calculate în fiecare an de gestiune, pe fiecare tip de activitate separat, pentru a reflecta impactul financiar al divergențelor dintre valorile admise la aprobarea tarifelor şi cele înregistrate real în anul de gestiune.

7.4. Autoritățile de reglementare, în baza prezentei Metodologii, efectuează analiza corespunzătoare, actualizarea, aprobarea şi publicarea tarifelor, care vor intra în vigoare în perioada ce

urmează.

7.5. Tarifele se stabilesc la nivel mediu pentru întreaga perioadă a anului calendaristic. Actualizarea tarifelor se va efectua anual, după prezentarea de către întreprinderi a raportului financiar pe anul precedent şi a materialelor necesare pentru actualizarea tarifelor.

7.6. Prezenta Metodologie prevede stabilirea tarifelor separat pentru fiecare serviciu prestat (apă potabilă, apă tehnologică, canalizare şi epurare a apei uzate). Autoritățile publice locale sînt în drept să stabilească pentru populație tarife mai reduse decît cele medii calculate, acoperind diferența respectivă din contul majorării tarifelor pentru celelalte categorii de consumatori. În cazul, cînd tarifele diferențiate sînt stabilite fără balansarea reducerilor pe o grupă de consumatori şi majorărilor pe altă grupă, autoritatea publică locală este obligată să compenseze întreprinderii, din sursele financiare proprii, pierderile suportate din această cauză.

7.7. Tarifele se stabilesc drept tarife fixe, care nu pot fi modificate de întreprinderi, pentru evitarea oricăror discriminări a consumatorilor în procesul aplicării acestora.

7.8. Întreprinderile sînt în drept să solicite actualizarea extraordinară a tarifelor pe parcursul anului, dacă există factori obiectivi ce nu pot fi controlați, care justifică o astfel de actualizare şi care pot duce la o deviere de 3 şi mai mult la sută față de costul stabilit inițial în tarife. În acest caz, întreprinderile vor prezenta o analiză a devierilor dintre datele aplicate la calcularea tarifelor şi cele efectiv înregistrate.

7.9. Actualizarea tarifelor se efectuează la cererea oficială a întreprinderilor sau la inițiativa autorităților abilitate cu funcția de reglementare a tarifelor (ANRE, autoritățile publice locale).

7.10. În tarifele pentru serviciile publice de alimentare cu apă, de canalizare şi epurare a apelor uzate se includ consumurile şi cheltuielile pentru captarea, pomparea, tratarea, filtrarea, transportarea, distribuția şi furnizarea apei, transportarea şi epurarea apelor uzate pînă la punctul de delimitare a consumatorului.

7.11. Tarifele pentru deservirea rețelelor inginereşti interne se stabilesc conform prevederilor stipulate în "Regulamentul cu privire la modul de prestare şi achitare a serviciilor locative, comunale şi necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor şi condițiile deconectării acestora de la/ reconectării la sistemele de încălzire şi alimentare cu apă" aprobat prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 191 din 19 februarie 2002, sau alte documente normative, aprobate ulterior.

Anexa nr.1

Calculul
tarifelor de alimentare a consumătorilor cu apă şi prestări servicii de canalizare
pentru anul_____

Indicii	Unitatea de măsură	Calculat pentru anul prognoza t					Luat in calcul in tariful in vigoare					Efectiv in anul de				
		Alimentare cu apă			Servicii canalizare	Total apă şi canalizare	Alimentare cu apă			Servicii canalizare	Total apă şi canalizare	Alimentare cu apă			Servicii canalizare	Total apă şi canalizare
		potabilă	tehnologica	total apă			potabilă	tehnologica	total apă			potabilă	tehnologica	total ană		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
I. Volumul de apă anual livrat consumatorilor (VAl)	mii m^3															
inlusiv: populației	mii m^3															
altor categorii	mii m^3															

de consumatori																
Volumul de apă evacuat de consumatori (Vc)	mii m^3															
inclusiv: de populație	mii m^3															
alte categorii de consumatori	mii m^3															
Volumul de apa pentru necesitățile tehnologice şi a pierderilor admise de apă în sistem (VP)	mii m^3															
Volumul de apă necesar de a fi captat în sistem (VAC) -total	mii m^3															
inclusiv: necesar de a fi procurat	miim^3															
Prețul de procurare a l m^3 apă	lei															
II Date de personal:																
Numărul de personal al intreprinderii-tolal	persoane															
inclusiv: în sfera de producție	persoane															
de conducere şi auxiliari în sfera de producție	persoane															
in sfera comerciala	persoane															
de conducere şi gospodăresc al întreprinderii	persoane															
Salariul mediu lunar al unui angajat -total	lei															
inclusiv: în sfera de producție	lei															
de conducere şi auxiliari în sfera de producție	lei															
in sfera comercială	lei															
de conducere şi gospodăresc al întreprinderii	lei															
III. Consumurile	mii lei															

de materiale (CM)-total																
inclusiv:																
plata pentru apă	mii lei															
reactivi chimici	mii lei															
materialelor de filtrare	mii lei															
combustibilului	mii lci															
energiei electrice	mii lei															
altor materiale şi servicii	mii lei															
III. Consumurile privind retriburea muncii (CRM)-total	mii lei															
inclusiv: retribuirea muncii	mii lei															
contribuții pentru asigurările sociale şi medicale	mii lei															
IV.Consumurilc indirecte de producție (CIP) -total	mii lei															
inclusiv:																
uzura mijloacelor fixe cu destinație productivă	mii lei															
instalarea (cu excepția celei primare) şi exploatarea echipamentelor de măsurare la branşamentele blocurile locative	mii lei															
cheltuieli de întreținere şi reparație a mijloacelor fixe	mii lei															
retribuirea muncii personalului de conducere şi auxiliar	mii lei															
contribuții pt asigurările sociale şi medicale	mii lei															

costul materialelor auxiliare	mii lei															
uzura obiectelor de mică valoareşi scurtă durată	mii lei															
protecția muncii şi tehnicii securității	mii lei															
paza, asigurarea salariaților şi activelor	mii lei															
deplasările salariaților	mii lei															
alte cheltuieli indirecte de producție (de specificat)	mii lei															

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
V. Cheltuieli comerciale (CC) total	mii lei															
inclusiv: serviciile de marcheting	mii lei															
uzura mijloacelor fixe cu destinație comercială	mii lei															
retribuirea muncii	mii lei															
contribuții pt asigurările sociale şi medicale	mii lei															
VI. Cheltuieli generale şi administrative (CGA) -total	mii lei															
inclusiv:																
uzura mijloacelor fixe cu destinație administrativă	mii lei															
cheltuieli de intretinere şi reparație a mijloacelor fixe	mii lei															
retribuirea muncii personalului de conducere şi gospod.	mii lei															
contribuții pt asigurările sociale şi medicale	mii lci															
uzura obiectelor de mică valoare şi scurtă durată	mii lei															
paza, asigurarea salariaților şi activelor	mii lei															
deplasările personalului de conducere	mii lei															
cheltuieli poştale, telegrafice	mii lei															
cheltuieli tipografice, procurări de rechizite, formulare	mii lei															
întreținerea transportului auto de serviciu	mii lei															
aferente angajării, pregătim, perfecționării cadrelor	mu lei															
servicii prestate de băanci, burse, audit, ele.	mii lei															
impozite, taxe	mii lei															

cheltuieli de reprezentare	mii lei															
alte cheltuieli generale şi administrative (de specificat)	mii lei															
VII. Alte cheltuieli operaţionale (CO)- total	mii lei															
inclusiv:	mii lci															
plata dobinszelor la întrep-rinderile fiice si asociate	mii lei															
plata dobînzelor bancare şi împrumuturilor	mu lei															
VIII. Total consumuri şi cheltuieli (Ca)	mii lei															
	lei/m^3															
IX. Rentabilitatea (profitul) totala P(RA+RJ)	mii lei															
inclusiv																
1.1 Rentabilitea activelor eexistente(RA=VAn*Rra)	mii lei															
valoarea netă a activelor (VAn=VA-∑ FDA)	rnu lci															
valoarea de bilanț a activelor ia 1 ianuarie 2004 (VA)	mii lei															
suma uzurii activelor in perioada de la aprobarea prezentei Metodologii pînă în anul pentru care se stabilesc noile tarife (∑ FDA)	mii lei															
rata de rentabilitatea a activelor pe termen lung (Rra)	%															
1.2 Rentabilitatea noilor investiţii (Rt=VNI*Rr)	mii lei															
valoarea netă a noilor investiţii (VNI=∑ VII-∑ FD1)	mii lei															
valoarea inițială a activelor (∑ VII)	mii lei															
suma uzurii pentru perioada de timp de la aplicarea prezentei Metodologii, pînă în anul pentru care se stabilesc tarifele, calculată la activele materiale pe termen lung, date în excploatare în această perioadă în rezultatul noilor investiţii ∑FDI)																
rata de rentabilitatea aplicată la investiţiile noi efectuate de întreprinderi (Rr)	%															
X. Total venituri (Ca+P)	mii lei															
	lei/m^3															
	lei/m^3															
XI. Devierile calculate (Dfj-1)*	lei/m^3															
XII. Total venituri (Ca+P+ Dfj-1)	mii lei															
XIII. Tarif mediu calculat (T)	lei/m^3															
inclusiv: populația	lei/m^3															
alți consumatori	lei/m^3															

Adnotare: La prezentul calcul se anexează calculul consumului tehnologic şi a pierderilor de apă conform Metodicii şi calculul devierilor financiare (pierderilor financiare sau a profitului) din cauza apariției factorilor obiectivi.